

Protokoll

Datum

2018-04-25

Sida 1/11

Malin Setzer
Vätternvårdsförbundet
Tel 010-223 63 61
malin.setzer@lansstyrelsen.se

Protokoll vid Vätternvårdsförbundets Samförvaltning Fiske 2018-04-09 Hasse på Sjökanten, Jönköpings kommun

1. Mötets öppnande

Ordförande förklarade mötet öppnat.

Presentationsrunda för Jörgen Dahlin som ersätter Per-Erik på Lst E. Tidigare på Naturum Sommen.

2. Förslag till dagordning

Ingvar Thorsholen hade önskemål om att visa en kort film från Storbritannien angående kräftproblematiken i vattendragen där. Filmen visades i samband med lunchen. ([Länk](#))

3. Val av justeringsperson

Lennart Grann föreslogs som justeringsperson.

Lennart Grann valdes till justeringsperson.

4. Föregående protokoll

12. 2018-02-08, justerat, underskrivet och utlagt på hemsidan och bifogat till utskickade möteshandlingar.

- kontakt tagen med HaV:s Generaldirektör sedan förra mötet om problemen med skrivelserna på Infomötet Motala Ström.

Vätternvårdsförbundet

5. Informationspunkt: Brukarorganisationerna rapporterar

- **Sportfiskarna:** Diskuterat remissen för hanteringsprogram signalkräfta internt.
- **Yrkesfisket:** Angående sik, positivt från Livsmedelsverket. Finns goda möjligheter nu att komma igång med försäljningen av sik. På sikt förhoppningar om att kunna avyttra kontrollprogrammet och istället gå på maskstorlek. Senaste provtagningarna visar på låga dioxin-värden. Ursprungsmärkning av Vätternsik, kan ge prisökning och ett mer diversifierat fiske i Vättern, process som tar ca 2 år. Lakeprojektet går bra, relativt stora fångster, fiske sker under lek så stora fångster är inte så konstigt. Ombergs turishotell använder numera lake efter temamötet som var där, och efterfrågan har ökat generellt.
- **Fiskevattenägarna:** Infomöte Motala ströms Vattenråd. Kungligt deltagande. Resa utmed Motala ström och besök vid olika kraftverk. Även olika seminarier, prat om Vättern, ål, nya lagstifningen för vattenverksamheter, Holmen, Vätterns fiskevårdsplan mm. Positiva tongångar särskilt kring Malins föredrag om fiskevårdsplanen. Östergötlands fiskevattenägare ansluter sig till centralorganisationen.
- **Fritidsfisket:** Årsmöte den 8/4. Malin Setzer kunde tyvärr inte vara med. Nu finns Swish-nummer till Vätternvårdsfonden. 18/4 årsmöte i fonden. Ca 18 tkr inkomna medel till minnen av Hans-Göran Hansson.
- **Fisketurism:** inget
- **Turism:** inget

6. Informationspunkt: Nytt från Länsstyrelserna

- Rapport Enkät kring fritidsfisket i Vättern kommer
- C&R-rapport röding kommer
- Remissen kring hanteringsprogram signalkräfta har bearbetats.
- Samverkansmöte, nytt samverkansdokument, Lst Jkpg har bemyndigande för beslut om dispenser i hela sjön. Hur sker uppdelningen mellan länen? Fråga Marie.
- Kräftprovfiske 2018, finansiering verkar lösa sig, helsjöfiske. 2014 senast det gjordes. Lennart efterlyste rapport från senaste provfisket, har bara sett en notis på Länsstyrelsens hemsida om att det var rekordstora fångster, som t.ex. 90 kräftor i en bur.
- Finansiering harrarbetet klart, möte snart.

Vätternvårdsförbundet

- Årets provfiskedata blir även underlag åt lakeprojektet.
- Rödinglekprofiske i höst, finans Lst Västra Götaland.
- Utvärdering laxmärkningarna på gång, bör inte vara många märkta laxar kvar i sjön nu.
- Samverkansmöte i E-län 25/4, polisen och skattemyndigheten med, går det att få SM att intressera sig för den verksamheten.
- Laxutsättningarna på gång, sportfiskarna håller i trådarna, ingen tillståndsansökan inne ännu. Planerat för 20 000 smolt, blir sista året med Gullspångslax.
- Leadermöte på onsdag.
- Ansökningar om yrkeslicenser, hittills nekade, lett till överklaganden. Hur tolkas regeln för turistkräftfiske, HaV tolkar att arrangören får lägga burarna själv men turister behöver vara med vid vittjning.
- Bemanning, Jörgen ersätter Per-Erik på Lst Östergötland, andreman för Lst i samförvaltningen, detta även för Leader Vättern. Daniel Rydberg avlastar Anton i Vätternsamordningen.
- Information nästa möte om ny lagstiftning vattenverksamheter, fråga Anders Stenström.
- Ärenden om gruva i Norra Kärr och kallbadhus i Jönköping inkomna till Lst.

7. Informationspunkt: Nytt från SLU

- inget

8. Informationspunkt: Nytt från kommunerna

- **Karlsborg:**
 - Vikens vattenråd, 350 tkr på miljöövervakning, bla elfiske, bottenfauna, nätprovfise mm. Reviderad fiskevårdsplan. Titta på vandringshinder, sökt medel från sportfiskarna om underlag kring olika påverkanskällor i vattendragen. Sökt LONA-medel för att titta på vilka åtgärder som behövs för att höja Vikens ekologiska status vilken gick ner vid senaste klassningen.
 - Vikens fvof årsmöte, vill ha någon som hyr ut båtar till fisketurister.

Vätternvårdsförbundet

- Bottensjöns fvof årsmöte, omlöp Forsviksån diskuterades. Vill ha plan för sophantering, mkt nedskräpning i norra Vättern.
- *Habo:* - Trafikverket har pengar för åtgärder vid vägöverfarter, trummor osv. de har fått priolista på objekt i kommunen som behöver besiktigas.
- *Motala:* Vattenfrågorna har fått ökad omfattning på den kommunala nivån. Flera remisser från Vattenmyndigheterna bl.a. angående arbetsformerna för framtagande av nästa förvaltningsprogram åtgärdsprogram. Ny remiss om MKN i kraftigt modifierade vatten på gång. Finns även mycket bidrag att söka för naturvårdsåtgärder med inriktning mot vatten ex LONA, Boverket m fl. där Motala kommun är aktiv i att söka och genomföra projekt.
- *Övriga kommuner:* -

9. Informationspunkt: **Nya rapporter**

Måns Lindell berättade kort om de olika rapporterna.

- FAKTA 2:2018 [Glacialrelikta kräftdjur i Vänern, Vättern och Mälaren 2017](#)
Årlig rapport från inventeringarna i stora sjöarna.
- FAKTA 3:2018 [Råvattenkampanj 2017: Vänern, Göta Älv, Vättern och Motala Ström](#)
- FAKTA 4:2018 [Oligochaeter som miljöindikator i Vättern i ett 100-årigt perspektiv](#)

10. Nyheter i våra nätverk

- Inget

11. Informationspunkt: **Nytt från arbetsgrupperna**

- **Info:** -
- **Kräftgruppen:** -
- **Övervakning/undersökning:** Ska ha möte snart, krävs dock att SLU har tid att närvara, annars blir det meningslöst. Anton: Kommer lyfta behov av översyn på övervakningsprogrammet. Även behov av mer utförliga utvärderingar, av ex nätprovfiske. Utförlig redovisning av vad som framkom på mötet till nästa samförvaltningsmöte.
- **Tillsynsgruppen:** Möte planerat i maj.

Vätternvårdsförbundet

- **Laxgruppen:** - Utsättning av gullspångslax blir i år också, sen slut, därefter klarälvslax. Ansökan om tillstånd till utsättningen inkommen till Länsstyrelsen i Jönköping.
- **Dioxingruppen:** -
- **Regelgruppen:** Haft uppstartsmöte, SLU var med vilket var bra och nödvändigt. Inget konkret framkom av mötet, oklart om SLU:s uppdrag och vad det innefattar vilket är ett hinder för att komma vidare. Nytt möte behövs snart för att komma fram till vad som behöver göras för att kunna ta ställning till regeländringsförslagen.

12. Informationspunkt: **Senaste från Leader Vättern**

Adam kan arbeta mer med att leta lämpliga projekt då administratör har knutits till Leader-kontoret.

På gång: paraplyprojektet, Leader söker själva om ett stort projekt där projektägare kan ansöka om mindre delprojekt som matchar projektets tema. Minskar administrationen för delprojektägare och underlättar att mindre insatser kan genomföras.

13. Informationspunkt: **Bevarandeplan Natura 2000 Vättern**

- Måns drog om arbetet med bevarandeplanen som är klar i slutversion. Synkroniserad plan där VVF gör för samtliga fyra N2000-områden i Vättern, även synkroniserad med övriga styrdokument som vattenvårdsplan och förvaltningsplan fisk och fiske. Avstämning görs vart sjätte år där bevarandestatusens utveckling analyseras. 17 svarande på remissen, 65 synpunkter varav ca 45 ledde till förändringar. Bevarandestatusen är god för samtliga parametrar förutom vissa fågelarter, vitkindad gås och silvertärna. Kommentar Lennart: De undersökningar av bottenvegetation som görs är endast kvalitativa. Det borde göras kvantitativa undersökningar för att ha koll på täckningsgraden av olika arter och kunna följa hur den förändras över tid. Måns beskrev metoden för undersökningarna och det var oklart

Vätternvårdsförbundet

huruvida den enbart är kvalitativ eller även kvantitativ idag. Efter lite efterforskning i ämnet skriver Måns att tidigare var metoden även kvantitativ, numera är den semikvantitativ där enbart förekomst per inventeringsruta noteras men genom att använda ett stort antal rutor ges även ett kvantitativt mått, dock inte inom respektive ruta vilket är skillnaden gentemot tidigare metodik.

14. Informationspunkt: Projekt samförvaltning fiske

- Avstämning ekonomi, ligger i linje med budget.
- Avstämning projektmål, kort genomgång av Marie.
- FARNET, bra feedback, samförvaltning vättern ligger långt fram internationellt vad gäller fiskförvaltning i sötvatten. Särskilt intresse kring resursfördelning.
- Projektmål: Samförvaltningen ska vara: plattform för samtal, rådgivande organ (remissinstans), verka för långsiktig hållbar förvaltning. Gemensam grund i förvaltningsplanen.

15. Diskussionspunkt: Vätterns Fritidsfiske och fiskevårdsförbund tog under föregående möte upp 5 olika punkter under övriga punkter och tid fanns inte att diskutera dessa. De fem olika punkterna ges tid att diskuteras inom detta möte och tas nedan i samma ordning och utformning som gavs på föregående möte (Ingvar):

- Enligt lagen om rätt till fiske 1950:596 är fisket på allmänt vatten fritt i Sverige. Regeringen eller den myndighet som regeringen utser, i det här fallet hav och Vatten, har rätt att på biologiska grunder införa begränsningar av tid och redskap. EU:s direktiv 1143/2014 innebär ger inte anledning till att begränsa fisket på biologiska grunder. Vi ifrågasätter om nuvarande regler är förenliga med Svensk Grundlag (lagen om rätt till fiske), Vättern är Natura 2000-område där den biologiska mångfalden skall bevaras. Införs regler enligt HaVs remiss kommer vi låta JO granska det juridiska. Minimimått på en främmande invasiv art!! Föreskriften borde vara att de signalkräfter som är för små för att sälja skall avlivas och återkastas på plats.

Vätternvårdsförbundet

- EU-direktivet 1143/2014 handlar inte bara om att förhindra spridning av kräftpest, den spridningen var färdigställd i Sverige för 25 år sedan. Signalkräftan är ett hot mot röding, harr och bottenvegetationen, typarter i Natura 2000-området Vättern.
- Fiskevattenägarna i de traditionella kräftsjöarna på sydsvenska höglandet, Nätarn, Ylen, Bunn m.fl. som med tillstånd av Länsstyrelsen planterade in signalkräfter på 70-talet och haft goda biinkomster på kräftfisket är de stora förlorarna på nuvarande regelverk i Vättern. Det kommersiella fisket med och utan licens har konkurrerat ut dem. De som yrkesfiskar utan licens har fritt fram måndag till fredag under hela kräftsäsongen när "detektiven allmänheten" inte får fiska. Vättern hade under 1900-talet ett bra bestånd av ål. Anledningen till att ålen i princip är borta bör vara kraftverken i Motala Ström. Med de åtgärder som är på gång att öppna fria vandringsvägar i Motala Ström borde Vättern kunna få tillbaka ålbeståndet om den återintroduceras. Ålen var en stor predator på flodkräftan och borde göra samma med signalkräftan. Det bör finnas goda möjligheter att söka EU-bidrag genom att åberopa direktivet 1143/2014 för att återintroducera ål i Vättern.
Kommentar Anton: Inte aktuellt med utsättningar inom de närmsta åren, först måste kraftverken i motala ström miljöanpassas, i samband med det kommer ålfrågan sannolikt att tas upp. Kommande samförvaltningsmöte kunde ha tema ål, vi borde då bjuda in Jens Persson på HaV. **Kommentar Lennart:** Tiden för att få igenom det här förslaget och få utvandringsfärdig ål är längre än den tid det tar för Motala ströms-projektet att bli färdigt.
- Vättern fritidsfiske- och fiskevårdsförbund sände 2013 en skrivelse till Naturvårdsdirektörerna på de fyra Länsstyrelserna runt Vättern och till HaVs dåvarande generaldirektör och uttryckte vår oro över signalkräftans framfart i Vättern. Den är ännu inte besvarad!! Är inte Vätterns ekosystem viktigare än ekonomin i yrkesfisket?
Kommentar Anton: Anton beklagar dröjsmålet, svar kommer inom kort.

16. Diskussionspunkt: Inkommen skrivelse till Samförvaltning från Vätterns fritidsfiske och fiskevårdsförbund (Malin) (bilaga 2)

Vätternvårdsförbundet

Ingvar Thorsholen återberättade innehållet i bilaga 2. Marie redogjorde för hur ärendet hanterats i Samförvaltningen och hänvisade till kräftgruppens möte i Vadstena den 5 februari där ärendet bereddes. Utgångspunkten för mötet var det förslag till regeländring som kräftgruppen arbetade fram inom projektet "Hållbar förvaltning av signalkräfta" och som senare även skickades till HAV. Resultatet av de diskussioner som fördes vid mötet den 5 februari noterades i den Powerpoint-presentation som Malin hade som underlag för mötet. Presentationen skickades till Samförvaltningens medlemmar den 20 februari 2018. Lennart föreslog att vi med hänsyn till tidsbristen återkopplar till de punkter som berör signalkräftan när vi diskuterar Hav och vattenmyndighetens hanteringsplan.

17. Diskussionspunkt: VFF redovisar sin ståndpunkt i Vättern (Ingvar)

Ingvar redogjorde för VFF:s ståndpunkt kring signalkräftan i Vättern. Resonemanget grundas i att regler som begränsar fisket efter signalkräfta inte är förenligt med EU:s förordning om invasiva arter. Därmed bör inte heller samförvaltningens ställningstagande för förvaltning av signalkräftan som resurs vara förenlig med EU:s lagstiftning. Inte heller delar i HaV:s förslag till hanteringsprogram som syftar till att begränsa fisketrycket på en invasiv art som signalkräftan blir därmed godtagbar.

18. Besluts punkt: Remissvar Hanteringsprogrammet för signalkräfta (Malin) (bilaga 3)

Kansliet har, enligt föregående möte, arbetat fram ett utkast till Vätternvårdsförbundets remissvar till Havs- och Vattenmyndighetens förslag på hanteringsprogram för signalkräfta. Detta skickades den 12 mars ut till ledamöter i Samförvaltning Fiske. I detta skede har berörda organisationer inom Samförvaltningen haft möjlighet att bekräfta de förslag som respektive organisation instämmer i eller inte. Det har varit ett önskemål från Samförvaltning Fiske deltagare att det tydligt ska framgå respektive organisations ställningstagande. För synpunkter som inte tas upp i detta yttrande har berörda organisationer möjlighet att yttra sig via sina centrala organisationer. Vätternvårdsförbundets styrelse har tagit del av föreliggande utkast och delegerat slutlig utformning till utskottet Samförvaltning Fiske Vättern. **Kommentar Lennart:** Svaren i utkastet är hämtade från förslaget till "Hållbar förvaltning av signalkräfta i Vättern". Vi skall väl diskutera hur vi

Vätternvårdsförbundet

hanterar en främmande invasiv art i ett Natura 2000-område? **Kommentar Anton:** Signalkräftan är och skall ses som en viktig ekonomisk resurs så länge inte är bevisat att den utgör ett hot mot andra arter. I av samförvaltningen antagen förvaltningsplan för fisk och fiske 2017-2022 finns följande mål för signalkräfta angivet ” Arten har ett värde som nyttjanderesurs. Beståndet bör beskattas hårt men hållbart (maximal hållbar avkastning eftersträvas), så länge det inte äventyrar ekosystemets höga värden (arter och habitat). Ingvar Thorsholen och Anders Rockler ansåg inte att det fanns anledning för dem att vara med i yttrandet. Deras resp. organisationer (VFF och Fiskevattenägarna) har lämnat remissvar till Hav och Vattenmyndigheten och det är de synpunkterna som gäller. Efter en stunds diskussioner enades Ingvar och Anders ändå om att det är lämpligt om de är med och lämnar synpunkter på Samförvaltningens förslag, men att respektive organisations remissvar gäller i första hand.

Samtliga organisationer gavs på mötet möjlighet att ta ställning till respektive synpunkt i förslaget till remissyttrandet. Dels genom att sätta X vid de synpunkter som organisationen ställer sig bakom och dels genom kommentar till synpunkten.

Mötet fick även ta ställning till om följande tillägg kunde göras i yttrandet:

- Ny synpunkt från Länsstyrelsernas yttrande om att införa registrering och fångstrapportering av allmänhetens fiske. Införandet skulle ge en bättre bild av fångstvolymen och underlätta fisketillsynen. Detta har samförvaltningen sedan tidigare tagit ställning för och borde inte vara konstigt att ta in i yttrandet även om det inte behandlats i kräftgruppen.

Ytterligare synpunkter från Länsstyrelsens eget yttrande diskuterades men lades ej till VVF:s förslag till yttrande.

Beslut: Samförvaltning beslutar att slutlig utformning av remissyttrande (inkl sammanställning av ställningstaganden) görs av kansliet och skickas sedan till HaV senast den 12 april.

Vätternvårdsförbundet

19. Övriga frågor

Inget övrigt

20. Nästa möte

Vårmöte 17 maj Örebro län

21. Mötets avslutande

Ordförande förklarade mötet avslutat.

Karl-Magnus Johansson
Vid protokollet

Marie Kristoffersson
Ordförande

Lennart Grann
Justeringsperson

BILAGA 1

Närvarande:

Marie Kristoffersson, Motala kommun
Alf Hultqvist, Sportfiskarna
Ingemar Bergbom, Habo kommun
Anders Rockler, Fiskevattenägarna
Jonny Ståhl, Insjöfiskarna
Seth Rylander, Insjöfiskarna
Ingvar Thorsholen, Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund
Lennart Grann, Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund
Karl-Magnus Johansson, Vätternvårdsförbundet
Anders Lundgren, Karlsborgs kommun
Jörgen Dahlin, Länsstyrelsen Östergötland
Anton Halldén, Länsstyrelsen Jönköping